

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.090/2018/4. szám

A Szegedi Ítéltábla **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - a Kolozsvári és Waldmann Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Waldmann Gábor) által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2017. november 14. napján kelt I.P.20.062/2017/19. számú ítélete ellen a felperes 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben**, az alábbiak szerint **megváltoztatja**:

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 10 099 (tízezer-kilencvenkilenc) Ft elsőfokú eljárási illetéket, míg az ezt meghaladó 90 892 (kilencvenezer-nyolcszázkilencvenkettő) Ft feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapítja továbbá, hogy a felperest a peresztessége alapján 90 % arányban terhelő pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 6350 (hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 15 000 (tizenötezer) Ft másodfokú eljárási illetéket, valamint a felperes képviseletét a másodfokú eljárásban ellátó **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd díját 100 %-ban az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes és az alperes jogelődje, a **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) 2007. május 22. napján deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással a felperes által megvásárolni kívánt gépjármű vételárának finanszírozására, amely alapján az alperes 1 020 000 Ft kölcsönt folyósított a felperesnek. A felek az egyedi szerződésben rögzítették a havi törlesztő részletek

összegét és esedékességét, az összes törlesztő részlet összegét (1 683 192 Ft), a törlesztő részletek számát, a teljes hiteldíjmutatót (18,79 %) és a mértékadó devizanemet (svájci frank). A kamat- és az árfolyamváltozás (kamatváltozás I. és kamatváltozás II.) elszámolásának módjaként az ún. normál devizakonstrukcióban állapodtak meg.

A kölcsönszerződés részét képezte az alperes gépjármű hitelezési tevékenységre vonatkozó **(üzletszabályzat száma)** számú üzletszabályzata (a továbbiakban: Üsz.), amely egyebek között az alábbi - a jelen jogvita és a fellebbezés elbírálása szempontjából - releváns rendelkezéseket tartalmazza.

I.6.: „Normál deviza konstrukció: Amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a Kölcsönbevevő a kamatváltozás I. és II-t a Kölcsönbeadó Hirdetménye szerint köteles megfizetni.”

- I.17.: „Mértékadó devizanem: az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott devizanem”

- I.22.: „Árfolyam: a Takarékbank Rt. által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos forintban kifejezett árfolyam”

- I.23.: „Rendkívüli árfolyamesemény: Rendkívüli árfolyameseménynek minősül az árfolyam szélsőséges mértékű (25 %-ot meghaladó) növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés (például intervenciós sáv eltolása, egyéb pénzügyi szabályok megváltoztatása), amely a forint árfolyamot a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja.”

- I.24.: „Mértékadó árfolyam: a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi kölcsönszerződés létrejötté napján”

- IV.4.: „A hitelező jogosult a folyósított kölcsön összege után kamatot felszámítani. A kamatszámítás a kölcsön folyósításának időpontjában az alábbi képlet alapján történik:

$$K_i = H_i \times r \times (t_i - t_{i-1}) / 36.000$$

ahol: K_i - t_i időpontban számított kamat

H_i - t_i időpontban fennálló tőketartozás

r kamatláb %-ban

t_{i-1} a t_i időpontot megelőző kamattörlesztés, illetve a folyósítás időpontja

t_i a kamatszámítás értéknapja”

- IV.5. : „A hitelező jogosult a Kamatváltozás I. érvényesítésére a még nem esedékes törlesztő részletek összegének megváltoztatásával, ha a mértékadó kamatláb pénzügyi piacon kialakult értéke eltér az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott hatályos referenciaértéktől.

Ebben az esetben a Hitelező jogosult az egyedi kölcsönszerződés mértékadó kamatlábjára új hatályos referenciaértéket meghatározni, amely érték nem lehet magasabb/alacsonyabb, mint az egyedi kölcsönszerződés korábbi hatályos referenciaértéke hatályba lépésének napja és az új hatályos referenciaérték hatályba lépésének napja között a pénzügyi piacon jegyzett mértékadó kamatláb legmagasabb/legalacsonyabb értéke.

Hitelező Kamatváltozás I-el érintett új törlesztőrészek összegét a THM számításához használt képlet segítségével úgy határozza meg, hogy az új törlesztőrészeknek a mértékadó kamatláb új hatályos referenciaértékével a Kamatváltozás I. hatályba lépésének napjára számított diszkontértéke változatlan maradjon.

A Kamatváltozás I. tényét, továbbá a mértékadó kamatláb új hatályos referenciaértékét a Hitelező Hirdetményben teszi közzé. Az egyedi kölcsönszerződés megváltozott törlesztőrészeiről a Hitelező a Kölcsönbevevőt írásban értesíti.”

- IV.6.: „Az esedékessé vált törlesztőrészletekre jutó kamatváltozás II-t a Hitelező utólag - a Hirdetményben közzétett gyakorisággal - terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II. összege legalább a hirdetményben meghatározott mértéket eléri. A szerződés megszűnésekor a Hitelező a ki nem terhelt valamennyi kamatváltozás II-t kiterheli illetve jóváírja.”
- V.2.: „A Kölcsönbevevő köteles az egyedi Kölcsönszerződésben és a kamatváltozás terhelő bizonylatokban meghatározott fizetési kötelezettségeinek legkésőbb az esedékesség időpontjában eleget tenni....”
- V.6.: „Amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt „mértékadó devizanem” nem magyar forint (HUF), a kölcsönszerződés deviza alapú szerződés, amely esetben a Kölcsönbevevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke Euró esetében a mindenkori intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az Euró keresztárfolyamának változása.”

A felperes módosított keresetében - tartalmát tekintve - 67 561 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Marasztalási igényét a szerződés érvénytelenségére alapította. Álláspontja szerint érvénytelen az egyedi szerződés „mértékadó devizanem: CHF”, valamint a „Kölcsönbevevő által választott kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolási mód” kitétele, tisztességtelen feltételnek minősül továbbá az Üsz. IV.4. pontjának második mondatában rögzített kamatszámítási képlet, valamint a IV.5., I.18., I.20., I.25. pontok. Hivatkozott továbbá arra, hogy a szerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § (1) bekezdés b, c, és d. pontjában írt tartalmi elemek hiánya miatt is érvénytelen. Előadta, nem kapott tájékoztatást arról, hogy nem forint, hanem deviza alapú kölcsönszerződést kötnek, továbbá hogy a forint árfolyamának jelentős romlása várható a fejlettebb gazdaságú országok valutáinak árfolyamához képest. Kiemelte, az alperes a törlesztőrészleteket az Üsz. alapján a Ft/CHF árfolyamváltozásra hivatkozással folyamatosan emelte, de figyelmen kívül hagyta a svájci frank LIBOR kamatának a csökkenését. Utalt arra is, hogy az Üsz. rendelkezéseit részben az apró betű miatt, részben pedig azért nem tudta elolvasni, mert a szerződéskötésre rövid idő állt rendelkezésre.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára alapított érvénytelenségének megállapítása esetére kérte annak érvényessé nyilvánítását évi 16,13 % ügyleti kamat meghatározása mellett. Hangsúlyozta, a peres felek deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amelynek velejárója az árfolyamkockázat, az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettséget a felperes kifejezetten vállalta. Vitatta, hogy a kölcsönszerződés illetve annak felperes által megjelölt rendelkezései - a kamat feltüntetésének hiányától eltekintve - bármely okból érvénytelenek lennének.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a peres felek között 2007. május 22. napján megkötött kölcsönszerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy megállapította, a szerződéskötéskor az ügyleti kamat mértéke évi 16,13 %. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 100 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját 10 %-ban az alperes, 90 %-ban a felperes, míg a le nem rótt illetéket és állam által előlegezett költséget az állam viseli. Határozatának indoklása szerint a felek között nem vitásan fogyasztói kölcsönszerződés jött létre. Nem fogadta el azt a felperesi előadást, miszerint az erre vonatkozó tájékoztatás hiányában nem volt arról tudomása, hogy deviza alapú kölcsönszerződést kötött az alperessel. Rámutatott, ezt cáfolta a felperes személyes előadása, miszerint a svájci frank alapú hitelt úgy választotta, hogy a kereskedő azt

mondta neki, e konstrukcióval jár a legjobban. Ismertette a deviza alapú kölcsönszerződés lényegi sajátosságait, amelynek alapján megállapította, hogy annak szükségképpen velejárója árfolyamkockázat. Az árfolyamváltozásból eredő fizetési kötelezettségre vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelenségét nem találta megállapíthatónak. Nem fogadta el ugyanis azt a felperesi érvelést, hogy az árfolyamkockázatról nem kapott megfelelő tájékoztatást. Kiemelte, a szerződéskötéskor külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült ugyan, azonban az egyedi szerződés, valamint az annak részét képező üzletszabályzat rendelkezéseiből, továbbá abból a tényből, hogy a felperes az árfolyamváltozás kiterhelésének módjaként a normál devizakonstrukciót választotta, gondos átolvasás és megfelelő értelmezés mellett egyértelmű kellett legyen számára, hogy a kölcsönszerződés árfolyamkockázattal jár, amely kizárólag őt terheli. Utalt arra, a felperes személyes előadásából sem lehet arra következtetést levonni, hogy az alperes képviselőjétől kapott tájékoztatás alapján e rendelkezésekkel szemben alappal gondolhatta, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. Hangsúlyozta, az a tény, hogy a felperes a kölcsönszerződést annak aláírását megelőzően nem olvasta el, illetve az üzletszabályzatot nem tanulmányozta, az alperes terhére nem eshet. Részletesen kifejtett indokai alapján megalapozatlannak találta a szerződés Hpt. 213. § (1) bekezdés b) és d) pontjára alapított érvénytelenségét. Megállapította ugyanakkor, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmazza az üzleti kamat éves százalékos értékét, amelyre tekintettel az a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján érvénytelen. Ezt az érvénytelenségi okot azonban az induló üzleti kamat éves százalékos értékének meghatározásával kiküszöbölte, a szerződést érvényessé nyilvánította. A pervesztesség-pernyertesség arányát az alperesre kedvezőbben, 90-10 %-ban határozta meg, és ennek figyelembevételével a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről, ugyanakkor megállapította, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt illetéket és az állam által előlegezett költséget az állam viseli.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Változatlan álláspontja szerint tisztességtelennek minősülnek, és ezáltal érvénytelenek az Üsz. IV.4. pontja második mondata, valamint a IV.5. és IV.6. pontjában foglalt szerződési feltételek.

Nem tette vitássá az üzleti kamat fizetési kötelezettségét, az Üsz. IV.4. pont második mondatának tisztességtelenségét arra alapította, hogy a kamatfizetési kötelezettségre vonatkozó képlet „átláthatatlanul bonyolult és tisztességtelen”. Az alperes álláspontját megítélése szerint az elsőfokú bíróság e körben úgy fogadta el, hogy az általa indítványozott bizonyítást - könyvszakértő kirendelését - mellőzte, ezért a tényállás feltáratlan. Sérelmezte, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében sem került a tényállás teljes körűen tisztázásra, mivel az elsőfokú bíróság a szerződéskötésnél közreműködő tanút nem hallgatta meg. Állította, hogy a tanúként meghallgatott személyek közül egyik sem az volt, aki ténylegesen a szerződést megkötötte. Változatlan álláspontja szerint a szerződés alaposabb áttanulmányozására az apró betűméret és nagyító hiánya, valamint a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt nem volt lehetőség. Hangsúlyozta, a tanúk ennek az ellenkezőjét úgy állították, hogy a vele való szerződéskötésre konkrétan nem is emlékeztek. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a személyes meghallgatása során előadottakból is téves következtetést vont le, abból ugyanis, hogy a kereskedő a svájci frank alapú hitelt ajánlotta, nem következik, hogy azt ő el is fogadta. Ugyanakkor véleménye szerint az üzletkötő tájékoztatását akként lehetett érteni, hogy az árfolyam-különbözet őt csak korlátozottan fogja érinteni. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a fizetési kötelezettség kizárólag a kölcsönösszeg és annak 18,71 % üzleti kamata erejéig terheli, egyéb fizetési kötelezettsége (késedelmi kamat, árfolyamváltozás után kamat, szerződéskezelési díj, egyéb ügyviteli díj) nem keletkezett. Kifogásolta a pervesztesség-pernyertesség arányának elsőfokú ítélet szerinti meghatározását, utalva

arra, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy miért 10 %-ban határozta meg pernyertessége mértékét. Kiemelte, hasonló ügyekben a Szegedi Törvényszék másik tanácsa 20 %-os mértékű pernyertességet állapított meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, az ítéletábra kifejtett indokaival is egyetért, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki.

A felperes jogorvoslati kérelmében marasztalási igényét az Üsz. ott megjelölt rendelkezéseire alapítja, tartalmilag azonban az árfolyam-különbözet fizetésére vonatkozó kötelezettségét kifogásolja, amit az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiányára alapít.

Az ítéletábra mindenekelőtt rámutat arra, a megjelölt szerződési feltételek nem minősülnek tisztességtelennek és ezáltal érvénytelennek.

Az Üsz. IV.4. pontjának második mondata azt a matematikai képletet rögzíti, amely alapján a kamatszámítás történik. A képlet az egyes tényezőinek magyarázatát is feltünteti, az egyedi szerződés adatai és a képlet alapján az induló ügyleti kamat mértéke kiszámítható. Nem vonható kétségbe, hogy a kamat kiszámítása az átlagosnál magasabb szintű matematikai tudást igényel. A pénzügyi kötelekben azonban - az átlagfogyasztó által nem feltétlenül ismert - szakkifejezések használata adott esetben matematikai formulák (képletek, algoritmusok) alkalmazása elkerülhetetlen, ez önmagában nem eredményezi a szerződési feltétel tisztességtelenségét (2/2012. PK vélemény 6.a) pont indokolás).

Az Üsz. IV.5. pontja a mértékadó kamatláb változásából eredő törlesztőrészlet módosítására vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amely korlátozott mértékben egyoldalú szerződésmódosítási jogot biztosít az alperes számára. Lényeges azonban, hogy a 2014. évi XXXVIII. tv. 4. §-a az egyoldalú kamat-, költség- és díjemelést lehetővé tevő rendelkezések tisztességtelenségét állapította meg, kivéve ha a tisztességtelenség törvényi vélelmét a pénzügyi intézménynek az eziránt indított perben sikerült megdöntenie. A törvény egyúttal kötelezte a pénzügyi intézményeket a tisztességtelenül felvett kamat, költség, díj visszatérítésére, vagyis az elszámolásra, és ha a 2014. évi XL. tv. alapján a felek közötti felülvizsgált elszámolás megtörtént, az polgári peres eljárásban a továbbiakban már nem vitatható (BH2017. 22.). Jelen esetben a felek a szerződésben mértékadó kamatlábként a svájci frank LIBOR kamatát kötötték ki, amely a felperes hivatkozásának megfelelően valóban csökkent, ezáltal az alperesnek az ügyleti kamatot a referencia kamat csökkenése miatt csökkentenie kellett. Ugyancsak csökkent az induló ügyleti kamatláb a futamidő első 36 hónapját követően 2 %-kal az Üsz. I.16.a) pontja alapján. Az alperes - a periratokhoz 7. sorszám alatt csatolt törvényi elszámolás adataiból megállapíthatóan - ezeket a csökkenéseket figyelembe vette, az általa kiszámított 16,13 %-os induló ügyleti kamatot egyrészt az Üsz. I.16.a) pontja, másrészt a CHF LIBOR kamatának változása alapján a futamidő alatt folyamatosan csökkentette 11,76 %-ra. Azt csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes a maga által levezetett számítás során a felülvizsgált elszámolásban szereplő ügyleti kamatnál magasabb értékkel számolt (végig 18,71 %-kal) a teljes futamidő alatt, figyelmen kívül hagyva mind az Üsz.I.16.a) pontjában foglaltakat, mind a referencia kamat időközi csökkenését, amelyet az elsőfokú eljárásban maga is kifogásolt.

A felperes a Szegedi Járásbíróság előtt 17.P.21.838/2014. szám alatt folyt eljárásban a 13/F/1. sorszám alatti keresetmódosításában hivatkozott ugyan az Üsz. IV.6. pontjának érvénytelenségére, a törvényszék előtt folytatódó eljárásban pontosított keresetében (5. sorszámú) azonban igénye jogalapjaként e szerződési feltétel érvénytelenségét nem tartotta fenn. Erre tekintettel az erre való fellebbezési hivatkozás kereseti kérelme új jogalapjának megjelölését jelenti. Ez keresetváltoztatásnak minősül, ami a másodfokú eljárásban a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 247. § (1) bekezdése alapján kizárt, következésképp annak érdemi elbírálására nem kerülhet sor. Ezért csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a sérelmezett feltétel az árfolyamváltozásból fakadó többletfizetési kötelezettség kiterhelésének módjára vonatkozó rendelkezést tartalmaz, amely nem jelenti az alperes számára egyoldalú indokolatlan előny kikötését a felperes hátrányára, továbbá világos és érthető, mindezek figyelembevételével tisztességtelennek nem tekinthető.

Mindezen túl rámutat az ítéletábra arra, hogy önmagában a megjelölt szerződési feltételek tisztességtelenségének a megállapíthatósága sem mentesítené a felperest az árfolyam-különbözet fizetésének kötelezettsége alól. Az egyedi szerződés - jogorvoslati kérelemben már nem támadott - feltételei („mértékadó devizanem: CHF”, „normál deviza konstrukció”), valamint az Üsz. egyéb rendelkezései (Üsz.I.22., I.24., I.25.b., I.17.) ugyanis egyértelműen kifejezésre juttatják a deviza alapú kölcsönszerződés lényegi sajátosságát, azaz, hogy ha a kölcsön nyilvántartási devizanemének forinthez viszonyított árfolyama változik, ez maga után vonja a kölcsönbevevő fizetési kötelezettségének változását, vagyis hogy neki kell viselnie az árfolyamkockázatot, amelynek nincs felső határa. Ezen túl az Üsz. IV.6. és V.2. pontjából is kiderül, hogy a hitelező az árfolyam-különbözetet a kölcsönbevevőre kiterheli, akinek azt az egyedi szerződésben megjelölt összegű törlesztőrészekre felül meg kell fizetnie. Az Üsz. V.6. pontja alapján pedig a felperes kifejezetten vállalta a mértékadó devizanem, azaz a svájci frank és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatot. Emellett az Üsz. rendkívüli árfolyamesemény fogalmát meghatározó I.23. pontja sem hagyhat kétséget a kölcsönbevevőben afelől, hogy az árfolyam szélsőséges mértékben is változhat. Kiemelést igényel mindezen túl, hogy a felperes a szerződéskötéskor választhatott, fix vagy normál deviza konstrukció szerint kéri az árfolyam-különbözet elszámolását, a felperes élt ezzel a választási lehetőséggel, az egyedi szerződésben a normál deviza konstrukciót jelölte meg. Ahhoz viszont, hogy a két lehetőség között választani tudjon, tisztában kellett lennie a kettő közötti különbséggel és ebből adódóan magának a deviza alapú konstrukciónak a lényegével, valamint az abban rejlő kockázattal.

Annyiban helytálló a felperes előadása, miszerint a kereskedő részéről tett deviza alapú hitelre vonatkozó ajánlat önmagában a szerződés létrejöttét még nem eredményezné, lényeges azonban, hogy a felperes az ajánlatot elfogadta, hiszen a deviza alapú konstrukcióra vonatkozó feltételeket tartalmazó szerződést aláírta.

Alaptalanul kifogásolja a felperes a további tanúbizonyítás foganatosításának mellőzését. A perben meghallgatásra került a szerződést az alperes képviselőjében aláíró **(tanú 1. neve)**, továbbá az okirati tanúk egyike, **(tanú 2. neve)** (szerződéskötéskor: **/tanú 2. régi neve/**). A tanúk vallomásából kitűnik, hogy az ügyletkötés során **(tanú 1. neve)** tanú járt el, a felperes képviselőjében a szerződést is ő írta alá, **/tanú 2. régi neve/** és **(tanú 3. neve)** a szerződéskötésnél mint tanúk közreműködtek, **(tanú 3. neve)** szerződéskötési joggal nem rendelkezett. Mindebből következően nincs jelentősége annak, hogy nevezett a felperesnek az árfolyamkockázatról nem adott tájékoztatást. Mindezen túl rámutat az ítéletábra arra, hogy az előzőekben már ismertetett szerződési rendelkezések alapján a felperes számára kétséget kizáróan felismerhető volt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terheli. Ezért csak akkor mentesülhetne az árfolyam-különbözet fizetési kötelezettsége alól, ha

bizonyítaná, hogy a szerződésben írtak ellenére a szerződéskötés során a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékben korlátozott (van egy maximuma). Ez a helyzet akkor, ha a fogyasztó az árfolyamváltozás várható alakulásáról, maximális mértékéről a pénzügyi intézménytől annak képviselőjétől konkrét, később azonban tévesnek, valótlannak bizonyult tájékoztatást kapott (2/2014. PJE határozat 3. pont indokolás). A felperes maga sem állította, hogy a meg nem hallgatott tanútól ilyen tartalmú tájékoztatást kapott volna, ezért szükségtelen volt az indítványozott bizonyítás lefolytatása.

Alaptalanul sérelmezi a felperes az elsőfokú ítélet pervesztesség-pernyertesség arányát megállapító rendelkezését is. A felperes a kölcsönszerződés érvénytelenségét több érvénytelenségi ok fennállására, és általános szerződési feltétel érvénytelenségére alapította, amelyek közül kizárólag a kamat százalékos értéke feltüntetésének hiányára alapított érvénytelenségi ok bizonyult megalapozottnak. Jelen perben a jogvita sajátosságához igazodóan a pervesztesség-pernyertesség arányát konkrét arányszámmal meghatározni nem lehet, a bíróság mérlegeléssel dönt ebben a kérdésben. Az ítéletábra az elsőfokú bíróság mérlegelését okszerűnek ítélte, nem találta indokát az eltérő pervesztesség-pernyertesség arány meghatározásának. Hangsúlyozza ezzel összefüggésben, hogy más perekben hozott egyedi döntések a bíróság konkrét ügyben hozott döntését nem befolyásolják akkor sem, ha a perek tárgya hasonló jellegű, így annak, hogy a bíróság hasonló tárgyú perekben hogyan határozta meg a pervesztesség-pernyertesség arányát, a jelen perben nincs jelentősége. Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás illeték viseléséről nem a pervesztesség-pernyertesség arányában rendelkezett, annak 10 %-át ugyanis a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kell viselnie. Az ítéletábra ennek megfelelően - a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel - az elsőfokú bíróság ítéletének illetékfizetésre vonatkozó rendelkezését megváltoztatta, és az alperest kötelezte 10 099 Ft eljárási illeték megfizetésére. Mindez nem érinti az állam által előlegezett tanúdíj viselésére vonatkozó rendelkezést, hiszen a tanú meghallgatására az árfolyamkockázatról való tájékoztatás körében került sor, és a felperes erre alapított keresete teljes egészében megalapozatlannak bizonyult. Mivel a felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, a képviselőtét ellátó pártfogó ügyvéd díját a felperes pervesztességével arányos mértékben a Pp. 81. §-ában foglaltakra figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. Az ítéletábra az elsőfokú ítélet ettől eltérő tartalmú rendelkezését szintén korrigálta.

A kifejtetttekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - nem fellebbezett részét nem érintve - részben, a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselőtével felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló - perkötségének megfizetésére. A felperes részére engedélyezett teljes személyes költségmentességre figyelemmel a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket és a felperes képviselőtét a másodfokú eljárásban ellátó pártfogó ügyvéd díját az állam viseli [Pp. 84. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §].

S z e d , 2018. május 30.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró

